

50 . Mintia | Comuna: Vețel | Județ: Hunedoara | Punct: Mincia | Anul: 2022

Anul: 2022

Cod RAN: 91991.01

Perioade: Antichitate

Epoci: Epoca romană

Tipuri sit: descoperire funerară, structură de cult/religioasă

Autori: Mihaela Simion, Ioan Alexandru Bărbat, Ionuț Bocan, Cătălina Mihaela Neagu, Decebal Vleja, Ioana Lucia Barbu, Mihaela Maria Barbu, Oana Tutilă, Costin Daniel Țuțuianu, Marius Barbu, Margareta Arsenescu

Instituții: Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva, Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva, Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva, Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva, Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva, Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva, Arheolog independent

Nr. autorizație: 34

Data autorizației: 2022-03-18

Raport de cercetare arheologică de la Mintia, com. Vețel, jud. Hunedoara Punct: „Micia”, Sector „Castrul Roman”

Raport

Premise[1]

Așezarea romană de la Micia este situată pe malul de sud al Mureșului, la circa 3 km față de defileul Brănișca, cel mai îngust loc al văii râului. Ea este alcătuită din castrul auxiliar cu o suprafață de aproximativ 7,2 ha și din așezarea civilă adiacentă (inclusiv necropolele de est și de vest).

Cercetarea acestui important ansamblu arheologic a început la sfârșitul secolului al XIX-lea, cu importante rezultate, cu toate întreruperile și distrugerile suferite de sit, mai ales în contextul construirii căii ferate Arad-Deva, a actualului traseu al DN 7 și mai ales, odată cu suprapunerea sa parțială de Termocentrala Mintia[2].

Începând din anul 2013 a fost deschis un nou sector, denumit convențional N-E Amfiteatru A, a cărui cercetare aduce importante clarificări cu privire la evoluția așezării romane dar și asupra situației ocupării spațiului investigat în epocile anterioare și ulterioare perioadei romane. Pe baza investigațiilor non-invazive, realizate în perioada 2014 – 2018, în anul 2019, acest sector de cercetare a fost extins către vest cu un nou punct de cercetare, denumit conventional sector N-E Amfiteatru B[3].

În campania din anul 2022 cercetările arheologice sistematice s-au desfășurat conform proiectului de cercetare aprobat, în două sectoare distincte. A continuat cercetarea edificiului roman denumit convențional E 1 și a zonei din imediata sa vecinătate din cadrul sectorului N-E Amfiteatru B precum și în Sectorul „Castrul Roman”,

Cercetarea din Campania 2022

Activitatea de teren, respectiv săpăturile arheologice din cadrul cercetărilor arheologice sistematice, s-a desfășurat în perioada august-septembrie 2022 și a fost localizată în sectorul N-E amfiteatru B și în sectorul „Castrul Roman”. (foto. 1) Au continuat, deasemenea, investigațiile non-invazive în cuprinsul sitului delimitat, în această campanie fiind abordate terenuri amplasate în jumătatea de sud a castrului[4]. În această campanie am început curățarea de vegetație, degajarea pământului provenit din vechile săpături cu verificarea prin tamisare și igienizarea fostului sector de cercetare S-E Amfiteatru[5] în vederea realizării unei ridicări topografice și a integrării lui în proiectul preconizat de punere în valoare a sitului de la Micia.

În campania din vara anului 2022 s-a continuat cercetarea celor două unități de cercetare (S 1 și S 2) deschise în campaniile anterioare, amplasate în jumătatea nordică a castrului, în vecinătatea drumului de

rond (via sagularis) de pe latura estică a fortificației, acolo unde cercetările noninvasive indicau prezența unor construcții lungi și compartimentate, orientate în paralel cu latura scurtă a fortului (E-V). Campaniile precedente puseseră în evidență mai multe structuri post-romane, o etapă de final a locuirii romane, precum și un drum perpendicular pe via sagularis și încăperile unei barăci (posibil apartamentul unui ofițer, având în vedere caracteristicile și amplasarea sa), datând din prima jumătate a secolului al III-lea. (foto.12)

S 1

Campania din anul 2022 a demarat prin înlăturarea ultimelor elemente constructive care țineau de clădirile din lemn și chirpici, cercetate în campania anterioară. În cadrul lucrărilor de îndreptare și curățare a pereților secțiunii, au fost identificate încă trei fragmente tegulare purtând ștampila Alaei I Hispanorum Campagnum, numărul total al acestora ridicându-se la 15. Sub nivelul de amenajare a barăcilor din perioada severiană, a fost identificat un nivel de lutuire, gros de aproximativ 20-25 cm care acoperea întreaga suprafață a secțiunii S 1 (15 × 3 m). După săparea acestui strat bine tasat și lipsit de materiale arheologice, a fost conturat un nivel de arsură intensă, denumit Context 14 (C 14). C 14 apare la 1,10 m adâncime față de actualul nivel de călcare și pare a constitui un strat de nivelare a unor structuri din lemn și chirpici distruse prin incendiere. Campania din anul 2022 s-a oprit la faza de curățare a acestui nivel, în zona centrală a secțiunii fiind identificate urmele a două pavimente. Cx 26 este realizat din opus signinum și continuă sub profilul estic al secțiunii S1, în timp ce Cx 27 este constituit din mortar alb și în profilul vestic al acesteia. Cele două structuri constituie, cel mai probabil, podelele unor camere a căror caracteristici urmează să fie cercetate în cadrul campaniilor următoare. Materialele arheologice apărute în timpul conturării contextului C 14 sunt reprezentate de numeroase fragmente ceramice și osteologice, dar și din piese de echipament militar uman și de harnașament, specifice secolului al II-lea. Întreg lotul de materiale poartă urme intense de ardere secundară.

S 2

A a fost excavat nivelul vegetal, în care lucrările agricole amestecaseră materiale ceramice fragmentare de factură romană și post-romană (sec IV – VI). La 0,25 m adâncime, a fost descoperit un nivel bogat în chirpici și fragmente ceramice aparținând secolului al IV-lea. Campania din anul 2022 s-a concentrat pe cercetarea acestui context (C 12), asemănător cu C 1 cercetat în S1/2020. C 12 are o consistență sporită și conține mult chirpici între metrii 1-3 (capătul vestic al secțiunii S 2, aflat în vecinătatea lui S 1), mai apoi devenind mai puțin dens și aproape dispărând între metrii 9-10 (capătul estic al secțiunii S 2), fapt ce indică prezența unei structuri/construcții din chirpici în partea vestică a suprafeței cercetate, denumită Cx 25. Și materialele arheologice recuperate din acest nivel gros de aproximativ 10-15 cm, se concentrează cu precădere în jumătatea vestică a unității de cercetare. Ele constau în fragmente osteologice animale, fragmente de vase ceramice lucrate la roată și cu mâna, dintr-o pastă nisipoasă de culoare cenușie sau cărămizie. Având în vedere amplasarea și caracteristicile complexului Cx 25, putem afirma că el constituie limita nordică a celei de-a doua faze a locuinței Cx 7 cercetată anterior în secțiunea S 1.

În vecinătatea locuinței Cx 25 au fost identificate și o serie de materiale speciale precum două fusaiole (una din ceramică și cealaltă din corn de cerb), un cuțitaș, o lamă de topor și un vârf de săgeată din fier, cu trei aripioare cu profil frânt, specific lumii hunice.

După cercetarea contextului C 12, s-a observat că acesta fusese amplasat peste o platformă formată din fragmente de cărămizi prinse într-o șapă de mortar alb, care constituie, cel mai probabil, un element constructiv al ultimei faze de locuire romană. Această platformă, identificată și în cadrul prospecțiunilor georadar și denumită Contextul 11 (C 11), apare la aceeași adâncime și are același rol ca și pavaul C 2, realizat dintr-o aglomerare de fragmente tegulare fără mortar, surprins în S1/2020.

Campania din anul 2022 s-a oprit la conturarea acestei platforme de cărămizi, apărută la adâncimea de 0,35 m, urmând să fie cercetată în campaniile viitoare, atât ea cât și partea nordică a locuinței adâncite Cx 7, care dezafectează pavaul amintit și care se află amplasată în colțul de sud-vest al secțiunii S 2, acolo unde continuă structura cu două faze de construcție deja cercetată în S 1. (foto.13)

Note

- Textul raportului a fost redactat de Mihaela Simion, Marius Barbu (Sector „Castrul Roman”) și Ionuț Bocan (considerațiile asupra materialului arheologic).
 - Un cuprinzător istoric al cercetării, începând cu primele investigații asupra Miciei, până la nivelul anilor 2002 este disponibil la I. Andrițoiu, Istoricul cercetărilor privitoare la așezarea și fortificația romană de la Micia, în Sargeția XXXI, 2003, p. 181 – 202.
 - Pentru campaniile 2013-2019 precum și pentru un succint istoric al cercetării zonei vezi Simion et alii în CCA 2017 (2018), nr. 43, p. 92-94; CCA 2018 (2019), nr. 47, p. 131 – 133; CCA 2019 (2020), nr. 49, p. 249 – 253.
 - Sector investigat sub coordonarea dr. Liviu Petculescu, în perioada 2000-2010.
-

Informații suplimentare online

[Raportul 6912 din cronică.cimec.ro](http://raportul6912.din.cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapservr Cimec.ro](http://localizare.pe.harta.foolosind.Mapservr.Cimec.ro)
